

พิธีสารนาโงยา

ว่าด้วย

การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม
และการแบ่งปันผลประโยชน์
ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม
อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

เพื่อ

อนุสัญญาว่าด้วย
ความหลากหลายทางชีวภาพ

เนื้อหาและภาคผนวก

พิธีสารนาโงยา

ว่าด้วย

การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม
และการแบ่งปันผลประโยชน์
ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม
อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

เพื่อ

อนุสัญญาว่าด้วย
ความหลากหลายทางชีวภาพ

เนื้อหาและภาคผนวก

สำนักเลขาธิการอนุสัญญา
ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
มอนทรีออล

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
สหประชาชาติ

พิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้
ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND THE FAIR AND EQUITABLE SHARING
OF BENEFITS ARISING FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY,
OCTOBER 2010

Secretariat of the Convention on Biological Diversity
United Nations Environmental Programme
413 St. Jacques Street West, Suite 800
Montreal, Quebec, Canada H2Y 1N9
Phone: +1 (514) 288 2220
Fax: + 1 (514) 288 6588
E-mail: secretariat@cbd.int
Website: www.cbd.int

ฉบับแปลภาษาไทย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์/โทรสาร 0 2265 6638 หรือ 0 2265 6636
website: <http://chm-thai.onep.go.th/>

พิมพ์ครั้งแรก เมษายน 2557
2,000 เล่ม

ความนำ

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเปิดให้ลงนามเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 1992 ณ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (the Rio “Earth Summit”) และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 1993 อนุสัญญาดังกล่าวนี้นี้เป็นเครื่องมือระหว่างประเทศเพียงฉบับเดียวที่กล่าวถึงความหลากหลายทางชีวภาพอย่างกว้าง วัตถุประสงค์สามประการของอนุสัญญาฯ คือ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ประการที่สาม การประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เดือนกันยายน ค.ศ. 2002 ณ นครโจฮันเนสเบิร์ก) เรียกร้องให้มีการเจรจาต่อรองเพื่อจัดทำระบอบระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ เพื่อส่งเสริมและเฝ้าระวังรักษาการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้สนองต่อข้อเรียกร้องดังกล่าวในการประชุมสมัยที่ 7 ในปี ค.ศ. 2004 โดยมอบหมายให้คณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ขยายรายละเอียดและเจรจาต่อรองเพื่อจัดทำระบอบระหว่างประเทศว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อดำเนินงานตามมาตรา 15 (การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม) และ มาตรา 8 (เจ) (ความรู้ตามธรรมเนียมประเพณี) ของอนุสัญญาฯ และวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อของอนุสัญญาฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากการเจรจาต่อรองนานหกปี พิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ภายใต้อนุสัญญาฯ ได้รับการรับรองในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 10 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม ค.ศ. 2010 ณ เมืองนาโงยา ประเทศญี่ปุ่น

พิธีสารฯ เป็นความก้าวหน้าในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ประการที่สาม ของอนุสัญญาฯ อย่างมีนัยสำคัญ โดยได้วางพื้นฐานที่แข็งแกร่ง เพื่อความมั่นคงแน่นอนทางกฎหมาย และความโปร่งใสมากขึ้น สำหรับทั้งผู้ให้และผู้ใช้ทรัพยากรพันธุกรรม โดยเฉพาะพันธุกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศ หรือข้อกำหนดที่ควบคุมของภาคีผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรม และพันธุกรรมเรื่องสัญญาที่สะท้อนอยู่ในเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน อันเป็นนวัตกรรมสำคัญของพิธีสารฯ บทบัญญัติเพื่อการปฏิบัติตามเหล่านี้ เช่นเดียวกับ บทบัญญัติที่สร้างเงื่อนไขที่คาดเดาได้มากยิ่งขึ้น สำหรับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม จะเกื้อกูลต่อการให้หลักประกันว่ามีการแบ่งปันผลประโยชน์เกิดขึ้น เมื่อทรัพยากรพันธุกรรมออกไปจากภาคีผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรม นอกจากนี้ บทบัญญัติของพิธีสารฯ เรื่องการเข้าถึงความรู้ตามธรรมเนียมประเพณี ที่ถือครองโดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น เมื่อความรู้ที่เกี่ยวเนื่องกับทรัพยากรพันธุกรรม จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ชุมชนนี้สามารถหาผลประโยชน์จากการใช้ความรู้ นวัตกรรม และวิถีปฏิบัติของตน

ด้วยการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องและด้วยการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เกิดโอกาสสำหรับการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้เหล่านั้นอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม พิธีสารฯ จะสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน และเพิ่มพูนการเกื้อกูลต่อไปแก่ ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์

พิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จาก การใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมเพื่อ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ภาคีของพิธีสารฉบับนี้,

เป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “อนุสัญญา”

รำลึกว่าการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักสามประการของอนุสัญญา และตระหนักว่าพิธีสารฉบับนี้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์นี้ภายในอนุสัญญา,

ยืนยันอีกถึงสิทธิอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากรธรรมชาติ และตามข้อกำหนดของอนุสัญญา,

นอกจากนั้น รำลึกถึงมาตรา 15 ของอนุสัญญา,

ตระหนักถึงการถือกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งกระทำโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือเพื่อสร้างสมรรถนะทางการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรพันธุกรรมในประเทศกำลังพัฒนา โดยสอดคล้องกับมาตรา 16 และ 19 ของอนุสัญญา,

ตระหนักถึงความตระหนักของสาธารณชนต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ และการแบ่งปันมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมแก่ ผู้ดูแลรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ อันเป็นแรงจูงใจหลักสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ขององค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน,

รับทราบว่าบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพของการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ คือ เพื่อถือกุญแจต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การกำจัดความยากจน และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม และดังนั้นถือกุญแจต่อการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายแห่งสหัสวรรษ,

รับทราบถึงความเชื่อมโยงระหว่าง การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมกับการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม,

ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการจัดให้มี ความมั่นคงแน่นอนทางกฎหมาย เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม,

นอกจากนั้น ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรม ในการเจรจาต่อรองเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน ระหว่างผู้ให้และผู้ใช้ทรัพยากรพันธุกรรม,

ตระหนักด้วยถึงบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่สตรีมีต่อการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และยืนยันความต้องการเพื่อให้มีการเข้าร่วมอย่างเต็มที่ โดยสตรี ในทุกระดับของการวางนโยบายและการดำเนินงาน อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ,

ตกลงใจที่จะสนับสนุนต่อไป ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพตามบทบัญญัติเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของอนุสัญญา,

ตระหนักว่า การแก้ไขปัญญาแบบใหม่ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมที่ปรากฏในสถานการณ์ข้ามพรมแดนหรือสำหรับสถานการณ์ที่ไม่สามารถให้อนุญาตหรือขอรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า,

ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรพันธุกรรมต่อความมั่นคงทางอาหาร การสาธารณสุข การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการบรรเทาและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ,

ตระหนักถึงคุณลักษณะพิเศษของความหลากหลายทางชีวภาพทางการเกษตร ซึ่งมีประเด็นเฉพาะและปัญหาที่แตกต่างต้องการการแก้ไขเป็นพิเศษ,

ตระหนักถึงการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของทุกประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมเพื่ออาหารและการเกษตร เช่นเดียวกับ คุณลักษณะพิเศษและความสำคัญของทรัพยากรนี้ต่อการบรรลุความสำเร็จเรื่องความมั่นคงทางด้านอาหารทั่วโลก และต่อการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนในบริบทของการลดระดับความยากจนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และยอมรับบทบาทพื้นฐานของสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตรและคณะกรรมาธิการว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมเพื่ออาหารและการเกษตร ขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ,

ให้ความใส่ใจถึงระเบียบสุขอนามัยระหว่างประเทศ (2005) ขององค์การอนามัยโลกและความสำคัญในการให้หลักประกันเรื่อง การเข้าถึงเชื้อโรคติดต่อในคน เพื่อการเตรียมความพร้อมทางการสาธารณสุขและสนองต่อความมุ่งหมายของระเบียบนี้,

ยอมรับถึงงานที่กำลังดำเนินการอยู่ในเวทีการประชุมระหว่างประเทศอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

รำลึกว่าระบบพหุภาคีของการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตร ได้ถูกจัดทำให้สอดคล้องกับอนุสัญญา,

ตระหนักว่าเครื่องมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ควรสนับสนุนซึ่งกันและกันด้วยเจตนาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา,

รำลึกถึงความเกี่ยวข้องของมาตรา 8 (เจ) ของอนุสัญญา ดังที่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมที่ได้จากการใช้ความรู้นั้น,

รับทราบถึงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่างทรัพยากรพันธุกรรมกับความรู้ตามธรรมเนียมประเพณี, คุณลักษณะที่เชื่อมโยงกัน แยกไม่ออกจากกันในเรื่องนี้ สำหรับชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น, ความสำคัญของความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์องค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, และสำหรับความเป็นอยู่อย่างยั่งยืนของชุมชน,

ตระหนักถึงความหลากหลายของสถานการณ์ที่ความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมถูกถือครองหรือเป็นเจ้าของโดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น,

ให้ความใส่ใจใจว่าเป็นสิทธิของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ที่จะจำแนกรับผู้ถือครองโดยชอบธรรมซึ่งความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีของตนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมภายในชุมชนของตน,

นอกจากนั้น ตระหนักถึงสถานการณ์ที่ไม่มีใครเหมือน ณ ที่ซึ่งความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมที่ถือครองอยู่ในประเทศ อาจอยู่ในรูปแบบการบอกเล่าด้วยคำพูด บันทึกหรือในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งสะท้อนความรู้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน,

รับทราบปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนพื้นเมือง, และ

ยืนยันว่าไม่มีบทบัญญัติใดในพิธีสารฉบับนี้ ที่จักต้องถูกตีความเสมือนลดทอนหรือทำลายสิทธิที่มีอยู่ของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น

ได้ตกลงดังต่อไปนี้:

มาตรา

1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้ คือ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม, รวมถึง โดยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเหมาะสมและโดยการถ่ายทอดอย่างเหมาะสมซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง, โดยคำนึงถึงสิทธิที่พึงหวงเหนี่ยวทรัพยากรและต่อเทคโนโลยีนั้น, และโดยการสนับสนุนที่ที่เหมาะสม, ดังนั้นจึงถือกุญแจต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

2

การใช้คำศัพท์

คำศัพท์ดังได้ให้ความหมายไว้ในมาตรา 2 ของอนุสัญญา จักนำมาใช้ในพิธีสารฉบับนี้ โดยเพิ่มเติมตามเจตนารมณ์ของพิธีสารฉบับนี้:

- (เอ) “สมัชชาภาคี” หมายถึง สมัชชาภาคีอนุสัญญา;
- (บี) “อนุสัญญา” หมายถึง อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ;
- (ซี) “การใช้ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง ดำเนินงานวิจัยและพัฒนาองค์ประกอบทางพันธุกรรม และ/หรือ ทางชีวเคมีของทรัพยากรพันธุกรรม รวมถึงผ่านการประยุกต์การใช้เทคโนโลยีชีวภาพดังให้ความหมายไว้ในมาตรา 2 ของอนุสัญญา;
- (ดี) “เทคโนโลยีชีวภาพ” ดังคำจำกัดความตามมาตรา 2 ของอนุสัญญา หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใดๆ ที่ใช้ระบบชีวภาพ สิ่งมีชีวิต หรือ อนุพันธ์สืบเนื่อง เพื่อทำหรือดัดแปลงผลผลิตหรือกระบวนการสำหรับการใช้โดยเฉพาะ;
- (อี) “อนุพันธ์” หมายถึง สารชีวเคมีที่ปรากฏขึ้นตามธรรมชาติ อันเป็นผลมาจากการแสดงออกของพันธุกรรม หรือ กระบวนการเมตาบอลิซึมของทรัพยากรชีวภาพหรือทรัพยากรพันธุกรรม, แม้ว่าจะไม่บรรจุหน่วยที่มีบทบาทหน้าที่ในการสืบทอดพันธุกรรม

มาตรา

3

ขอบเขต

พิธีสาร จักใช้กับทรัพยากรพันธุกรรมภายใต้ขอบเขตมาตรา 15 ของอนุสัญญา และใช้กับผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรนั้น พิธีสารฉบับนี้ จักต้องใช้กับความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมภายในขอบเขตของอนุสัญญา และใช้กับผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ความรู้นั้นด้วย

มาตรา

4

ความสัมพันธ์กับความตกลงและเครื่องมือระหว่างประเทศ

1. บทบัญญัติของพิธีสารฉบับนี้ จักไม่มีผลต่อสิทธิและข้อผูกพันของภาคีใดอันเกิดจากความตกลงระหว่างประเทศใด ที่มีอยู่แล้ว, ยกเว้นในกรณีที่ใช้สิทธิและข้อผูกพันนั้นจะเป็นผลให้เกิดความเสียหายร้ายแรงหรือการคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ วรรคนี้มีได้มีเจตนารมณ์ที่จะสร้างการแข่งขันระหว่างพิธีสารฉบับนี้กับเครื่องมือระหว่างประเทศอื่น

2. ไม่มีบทบัญญัติใดในพิธีสารฉบับนี้ จักขัดขวางภาคีจากการพัฒนาและดำเนินงานตามความตกลงระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง, รวมถึงความตกลงอื่นพิเศษเฉพาะในการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ หากว่าสนับสนุนและไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา และพิธีสารฉบับนี้
3. พิธีสารฉบับนี้ จักได้รับการอนุวัติในรูปแบบที่สนับสนุนซึ่งกันและกันกับเครื่องมือระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฉบับนี้ ควรพิจารณาอย่างยุติธรรมและให้ความใส่ใจเพียงพอต่อข้อเท็จจริงทั้งปวงของงานหรือวิธีการปฏิบัติที่กำลังดำเนินการอยู่ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้อง ภายใต้เครื่องมือระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง หากว่าสนับสนุนและไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา และพิธีสารฉบับนี้
4. พิธีสารฉบับนี้ เป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานตามบทบัญญัติการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของอนุสัญญา หากที่ใช้ประยุกต์ใช้เครื่องมือระหว่างประเทศเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์เป็นการพิเศษเฉพาะแล้ว ซึ่งเข้ากันกับและไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้ พิธีสารฉบับนี้จะไม่ใช้กับภาคีหนึ่งหรือภาคีทั้งปวงของเครื่องมือพิเศษเฉพาะเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม โดยเฉพาะที่ครอบคลุมโดยและเพื่อวัตถุประสงค์ของเครื่องมือพิเศษเฉพาะเหล่านั้น

มาตรา

5

การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

1. โดยสอดคล้องกับมาตรา 15 วรรค 3 และ 7 ของอนุสัญญา ผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม ตลอดจนการนำไปใช้และการทำเพื่อการพาณิชย์ภายหลัง จักต้องได้รับการแบ่งปันในวิถีทางที่ยุติธรรมและเท่าเทียมแก่ภาคีผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมนั้น นั่นคือ ประเทศถิ่นกำเนิดของทรัพยากรนั้นหรือภาคีที่แสวงหาทรัพยากรพันธุกรรมมาได้ โดยสอดคล้องกับอนุสัญญา การแบ่งปันผลประโยชน์นั้นจักต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
2. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้หลักประกันว่า ผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม ซึ่งถือครองโดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น, โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศเกี่ยวกับการให้สิทธิแก่ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเหนือทรัพยากรพันธุกรรม, ได้รับการแบ่งปันในวิถีทางที่ยุติธรรมและเท่าเทียม กับชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่บนพื้นฐานของเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
3. ในการดำเนินงานตามวรรค 1 ข้างต้น แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม
4. ผลประโยชน์อาจรวมถึงผลประโยชน์ที่อยู่ในรูปเงินและมีได้อยู่ในรูปเงิน รวมถึงแต่มิได้จำกัดเพียงรายการที่อยู่ในภาคผนวก

5. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, เพื่อว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับทรัพยากรพันธุกรรมจะถูกแบ่งปันในวิถีทางที่ยุติธรรมและเท่าเทียมแก่ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่ถือครองความรู้เหล่านั้น การแบ่งปันเหล่านั้นจักต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

มาตรา

6

การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม

1. ในการใช้สิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรธรรมชาติ และอยู่ภายใต้กฎหมายการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ภายในประเทศหรือข้อบังคับที่ควบคุม, การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์จักต้องอยู่ภายใต้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าจากประเทศผู้ให้ทรัพยากรเหล่านั้น นั่นคือ ประเทศถิ่นกำเนิดทรัพยากรนั้น หรือภาคีที่แสวงหาทรัพยากรพันธุกรรมมาได้ โดยสอดคล้องกับอนุสัญญา นอกเสียจากในกรณีที่ภาคีนั้นพิจารณาเป็นประการอื่น
2. โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ, แต่ละภาคีจักดำเนินมาตรการ, เท่าที่เหมาะสม, ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้หลักประกันว่าได้รับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือการเห็นชอบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น เพื่อการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม หากชุมชนมีสิทธิที่ได้รับมอบหมายให้อนุญาตเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้น
3. สืบเนื่องจากวรรค 1 ข้างต้น, แต่ละภาคีที่มีการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าจักต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย ที่จำเป็น, เท่าที่เหมาะสม, เพื่อ:
 - (เอ) จัดให้มีความแน่นอน ความชัดเจน และความโปร่งใสทางด้านกฎหมาย ตามกฎหมายหรือข้อกำหนดควบคุมภายในประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์;
 - (บี) จัดให้มีกฎเกณฑ์และระเบียบวิธีการที่ยุติธรรมและไม่ถือผลการ ในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม;
 - (ซี) จัดให้มีข้อมูลข่าวสารว่าด้วย จะขอการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าอย่างไร;
 - (ดี) จัดให้มีข้อตัดสินใจเป็นลายลักษณ์อักษร ที่โปร่งใส และชัดเจน โดยหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจระดับชาติ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และอยู่ภายในระยะเวลาที่มีเหตุผลสมควร;
 - (อี) จัดให้มีการออกเอกสารอนุญาตหรือเอกสารเทียบเท่าในเวลาเข้าถึง ซึ่งเป็นหลักฐานของข้อตัดสินใจที่จะให้อนุญาตการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าและหลักฐานการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน, และแจ้งในศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ตามนั้น;
 - (เอฟ) หากที่ใดประยุกต์ใช้ได้, และอยู่ภายใต้กฎหมายภายในประเทศ, กำหนดเกณฑ์และ/หรือกระบวนการเพื่อขอรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือการเห็นชอบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสำหรับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และ;

- (จ) จัดตั้งกฎเกณฑ์และระเบียบวิธีการที่ชัดเจน สำหรับร้องขอและจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน ซึ่งเงื่อนไขเหล่านั้นจักต้องถูกจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและอาจรวมถึง, และอื่นๆ ดังนี้:
- (i) สัญญาการยุติข้อพิพาท;
 - (ii) เงื่อนไขว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์ รวมถึง ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา;
 - (iii) เงื่อนไขว่าด้วยการใช้ภายหลัง โดยภาคีที่สาม, หากมี; และ
 - (iv) เงื่อนไขว่าด้วยการเปลี่ยนเจตนารมณ์ หากที่ใดประยุกต์ใช้ได้

มาตรา

7

การเข้าถึงความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม

โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการ, เท่าที่เหมาะสม, ด้วยความมุ่งหมายที่ให้หลักประกันว่าความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม ที่ถือครองโดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น จะได้รับการเข้าถึงโดยมีการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือการเห็นชอบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเหล่านี้ และว่าเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน ได้รับการจัดทำขึ้นแล้ว

มาตรา

8

ข้อควรพิจารณาเป็นพิเศษ

ในการจัดทำ และการดำเนินงานตามกฎหมายหรือข้อกำหนดควบคุมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ แต่ละภาคีจักต้อง:

- (เอ) สร้างเงื่อนไขเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นงานวิจัยที่เกื้อกูลต่อการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา, รวมถึง โดยใช้มาตรการที่ทำให้ง่ายขึ้นในเรื่องการเข้าถึงเพื่องานวิจัยที่มีใช้เพื่อการพาณิชย์, โดยคำนึงถึงความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนเจตนารมณ์ของงานวิจัยนั้น
- (บี) ให้การพิจารณาที่ยุติธรรมและให้ความใส่ใจเพียงพอต่อข้อเท็จจริงทั้งปวงแก่ กรณีของเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ใกล้จะเกิดขึ้น ซึ่งคุกคามหรือทำลายสุขภาพมนุษย์ สัตว์ หรือพืช ดังได้วินิจฉัยแน่ชัดแล้วในระดับประเทศหรือระหว่างประเทศ ภาคีอาจพิจารณาถึงความต้องการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมอย่างรีบด่วน และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมเหล่านั้นอย่างรีบด่วน รวมถึงการเข้าถึงการรักษาที่มีค่าใช้จ่ายพอสมควร โดยผู้ที่ต้องการรักษาสามารถจ่ายได้, โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา
- (ซี) พิจารณาความสำคัญของทรัพยากรพันธุกรรมเพื่ออาหารและการเกษตรและบทบาทหน้าที่พิเศษของทรัพยากรพันธุกรรมเพื่อความปลอดภัยทางอาหาร

มาตรา

9

การถือฤกษ์ต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ภาคีจักต้องกระตุ้นผู้ใช้และผู้ให้ ให้มุ่งส่งมอบผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมไปสู่การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

10

กลไกทั่วโลกว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์พหุภาคี

ภาคีจักต้องพิจารณาความต้องการและรูปแบบวิธีการสำหรับกลไกทั่วโลกว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์พหุภาคี เพื่อแก้ไขปัญหาการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ซึ่งปรากฏขึ้นในสถานการณ์ข้ามพรมแดน หรือสำหรับสถานการณ์ที่เป็นไปไม่ได้ที่จะให้อนุญาตหรือรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า ผลประโยชน์ที่แบ่งปันโดยผู้ใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ผ่านกลไกนี้ จักต้องถูกนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนทั่วโลก

มาตรา

11

ความร่วมมือข้ามพรมแดน

1. ในกรณีที่ทรัพยากรพันธุกรรมถูกพบในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติในอาณาเขตของมากกว่าหนึ่งภาคี, ภาคีเหล่านั้นจักต้องเพียรพยายามให้ความร่วมมือ, เท่าที่เหมาะสม, โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง, หากที่ใดประยุกต์ใช้ได้, ด้วยเจตนาที่จะดำเนินการตามพิธีสารฉบับนี้
2. หากที่ใดมีความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ถูกแบ่งปันโดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่ง ในหลายภาคี ภาคีเหล่านั้นจักต้องเพียรพยายามที่จะให้ความร่วมมือ, เท่าที่เหมาะสม, โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยเจตนาที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

12

ความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม

1. ในการดำเนินงานตามพันธกรณีภายใต้พิธีสารฉบับนี้ ภาคีจักต้อง, โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ, พิจารณา กฎจารีตประเพณีของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ข้อปฏิบัติและระเบียบวิธีการของชุมชน, เท่าที่ประยุกต์ใช้ได้, ด้วยการยอมรับนับถือความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม
2. ภาคี โดยการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิผลของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง, จักต้องจัดตั้งกลไกที่จะแจ้งข้อมูล แก่ผู้ที่อาจเป็นผู้ใช้ความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมเกี่ยวกับข้อมูลพันของชุมชน, รวมถึงมาตรการดังได้เผยแพร่โดยใช้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ความรู้ที่ใช้อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม
3. ภาคีจักต้องเพียรพยายามสนับสนุน, เท่าที่เหมาะสม, เพื่อการจัดทำ โดยชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสตรีภายในชุมชนเหล่านี้, ดังนี้:
 - (เอ) ข้อปฏิบัติของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ความรู้ที่;
 - (บี) ข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน เพื่อยืนยันมั่นคงถึงการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียมที่ได้จากการใช้ความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม; และ
 - (ซี) เงื่อนไขข้อสัญญาตัวอย่างสำหรับการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรม
4. ภาคี, ในการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้, จักต้อง, มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้, ไม่จำกัดการใช้ตามจารีตประเพณี และการแลกเปลี่ยนทรัพยากรพันธุกรรมและความรัตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมระหว่างชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

มาตรา

13

หน่วยประสานงานกลางแห่งชาติและหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ

1. แต่ละภาคีจักต้องแต่งตั้งหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ หน่วยประสานงานกลางแห่งชาติจักต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้:

- (เอ) สำหรับผู้ยื่นคำร้องขอการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม, ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระเบียบวิธีการสำหรับขอรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าและการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน รวมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์;
- (บี) สำหรับผู้ยื่นคำร้องขอการเข้าถึงความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม, หากที่ใดเป็นไปได้, ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระเบียบวิธีการสำหรับขอรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือการเห็นชอบ และการมีส่วนร่วม, เท่าที่เหมาะสม, ของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน รวมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์; และ
- (ซี) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

หน่วยประสานงานกลางแห่งชาติจักต้องรับผิดชอบการติดต่อประสานงานกับสำนักเลขานุการ

2. แต่ละภาคีจักต้องแต่งตั้งหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจในเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์หนึ่งหรือมากกว่าหนึ่ง หน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจจักต้อง, โดยสอดคล้องกับมาตรการทางกฎหมาย การบริหาร และนโยบายแห่งชาติที่ประยุกต์ใช้ได้ รับผิดชอบการให้อนุญาตเข้าถึงหรือ, เท่าที่ประยุกต์ใช้ได้, ออกหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ได้บรรลุข้อกำหนดการเข้าถึงแล้ว และรับผิดชอบให้คำแนะนำเรื่องระเบียบวิธีการและข้อกำหนดที่ประยุกต์ใช้ได้ สำหรับการขอรับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า และการเข้าสู่เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

3. ภาคีอาจจะแต่งตั้งหน่วยงานเดียวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติและหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ

4. แต่ละภาคีจักต้อง, ก่อนวันที่พิธีสารฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับภาคนั้น, แจ้งสำนักเลขานุการถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติและหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบหมายอำนาจของตน หากที่ใดภาคีแต่งตั้งมากกว่าหนึ่งหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ, ภาคีจักต้องถ่ายทอดต่อสำนักเลขานุการ, ด้วยหนังสือแจ้งให้ทราบดังกล่าว, ถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องว่าด้วยทุกความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจนั้น, หากที่ใดประยุกต์ใช้ได้, ข้อมูลข่าวสารนั้นจักต้อง, อย่างน้อยที่สุด, ระบุว่าหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจได้รับผิดชอบทรัพยากรพันธุกรรมที่ถูกเสาะแสวงหา แต่ละภาคีจักต้องแจ้งโดยทันทีให้สำนักเลขานุการทราบถึงการเปลี่ยนแปลงใด ในการแต่งตั้งหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติของตน หรือข้อมูลข่าวสารประสานงานติดต่อ หรือความรับผิดชอบของหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบหมายอำนาจหนึ่งหรือมากกว่า

5. สำนักเลขานุการจักต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับสืบเนื่องจากวรรค 4 ข้างต้น ผ่านศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

มาตรา

14

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์และการแบ่งปันข้อมูล

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังนั้นจึงได้รับการจัดตั้งขึ้นให้เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายใต้มาตรา 18 วรรค 3 ของอนุสัญญา ศูนย์จักต้องให้บริการดังเป็นเครื่องมือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ทั้งนี้โดยเฉพาะ, ศูนย์จักต้องจัดให้มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ โดยแต่ละภาคีเกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้
2. โดยปราศจากอคติในการปกป้องข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ, แต่ละภาคีจักต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่กำหนดโดยพิธีสารฉบับนี้ ผ่านศูนย์ข้อมูลการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์, ซึ่งข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกันกับที่ถูกกำหนดโดยสืบเนื่องจากข้อมติซึ่งพิจารณาโดยสมัชชากลุ่มอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ ข้อมูลข่าวสารนั้นจักต้องประกอบด้วย:
 - (เอ) มาตรการทางกฎหมาย การบริหาร และนโยบาย ว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์;
 - (บี) ข้อมูลข่าวสารว่าด้วยหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติและหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ;
 - (ซี) เอกสารอนุญาตหรือเอกสารเทียบเท่าที่ออกในเวลาของการเข้าถึง ดังเป็นหลักฐานของการตัดสินใจให้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าและหลักฐานการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
3. ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม, หากเผยแพร่ได้และเท่าที่เหมาะสม, อาจรวมถึง:
 - (เอ) หน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวข้อง ของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ตามแต่จะตัดสินใจ;
 - (บี) เงื่อนไขข้อสัญญาตัวอย่าง;
 - (ซี) วิธีการและเครื่องมือที่จัดทำเพื่อติดตามทรัพยากรพันธุกรรม; และ
 - (ดี) ข้อถือปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด
4. รูปแบบวิธีการทำงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์, รวมถึงรายงานเรื่องกิจกรรมของศูนย์, จักต้องได้รับการพิจารณาและตัดสินใจภายใต้สมัชชากลุ่มอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ ในการประชุมสมัยที่ 1, และดำเนินการทบทวนในภายหลัง

มาตรา

15

การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

1. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิผล และสมควรแก่เหตุทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย เพื่อจัดให้ทรัพยากรพันธุกรรมที่ใช้อยู่ภายในตุลาอาณาของตน ได้รับการเข้าถึงโดยสอดคล้องกับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า และจัดให้มีการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันขึ้น, ดังกำหนดโดยกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของภาคีอื่น
2. ภาคีจักต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิผล และสมควรแก่เหตุ เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่มี การปฏิบัติตามมาตรการที่ได้รับรอง โดยสอดคล้องกับวรรค 1 ข้างต้น
3. ภาคีจักต้องดำเนินการ, มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ให้ความร่วมมือ ในกรณีมีนัยว่า ฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังอ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น

มาตรา

16

การปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์สำหรับความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม

1. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิผล และสมควรแก่เหตุ ทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, เพื่อจัดให้ความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ที่ใช้อยู่ภายในตุลาอาณาของตน ได้รับการเข้าถึงโดยสอดคล้องกับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือการเห็นชอบ และการมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และจัดให้มีการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันขึ้น, ดังกำหนดโดยกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ของภาคีอื่น หากที่ได้มีชุมชนพื้นเมืองหรือชุมชนท้องถิ่นตั้งอยู่
2. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิผล และสมควรแก่เหตุ เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่มี การปฏิบัติตามมาตรการที่ได้รับรองโดยสอดคล้องกับวรรค 1 ข้างต้น
3. ภาคีจักต้อง, ดำเนินการ, มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ให้ความร่วมมือ ในกรณีมีนัยว่า ฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อกำหนดที่ควบคุมภายในประเทศเรื่องการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังอ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น

มาตรา

17

การติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม

1. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตาม, แต่ละภาคีจึงต้องดำเนินมาตรการ, เท่าที่เหมาะสม, เพื่อติดตามตรวจสอบและเพิ่มพูนความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม มาตรการนั้นจึงต้องรวมถึง:

- (เอ) การแต่งตั้งจุดตรวจสอบหนึ่งหรือมากกว่า ดังต่อไปนี้:
 - (i) จุดตรวจสอบที่แต่งตั้งขึ้นจกรวมหรือรับ, เท่าที่เหมาะสม, ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า, กับแหล่งของทรัพยากรพันธุกรรม, กับการจัดทำเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน, และ/หรือกับการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม, เท่าที่เหมาะสม;
 - (ii) แต่ละภาคีจึงต้อง, เท่าที่เหมาะสมและขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของจุดตรวจสอบที่ถูกแต่งตั้งขึ้น, กำหนดให้ผู้ใช้ทรัพยากรพันธุกรรมจัดหาข้อมูลข่าวสารที่ระบุไว้ในวรรคข้างต้นแก่จุดตรวจสอบที่ได้แต่งตั้งไว้ แต่ละภาคีจึงต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิผล และสมควรแก่เหตุ เพื่อแก้ไขในสถานการณ์ที่ไม่มีการปฏิบัติตาม;
 - (iii) ข้อมูลข่าวสารนั้น, รวมถึง จากเอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ หากที่ใดมีและเผยแพร่, จัก, โดยปราศจากอคติที่จะปกป้องข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ, ถูกจัดทำให้แก่หน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวข้อง, แก่ภาคีผู้ให้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า, และแก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์, เท่าที่เหมาะสม;
 - (iv) จุดตรวจสอบต้องมีประสิทธิผลและควรมีบทบาทเกี่ยวกับการดำเนินการตามอนุวรรค (เอ) จุดตรวจสอบควรเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม หรือเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ณ, และอื่นๆ, ทุกขั้นตอนของการวิจัย การพัฒนา นวัตกรรม ก่อนการทำเพื่อการพาณิชย์ หรือขณะการทำเพื่อการพาณิชย์
- (บี) กระตุ้นผู้ใช้และผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมให้ผนวกข้อตกลงในเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานตามเงื่อนไขนั้น, รวมถึงโดยใช้ข้อกำหนดเรื่องกรารายงาน; และ
- (ซี) กระตุ้นให้มีการใช้เครื่องมือและระบบติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย

2. เอกสารอนุญาตหรือเอกสารเทียบเท่าที่ออกโดยสอดคล้อง กับมาตรา 6 วรรค 3 (อี) และเผยแพร่ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ จักต้องก่อให้เกิดเอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ

3. เอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศจักต้องทำหน้าที่เป็นหลักฐานว่าทรัพยากรพันธุกรรมดังกล่าวครอบคลุมในเอกสาร ได้รับการเข้าถึงโดยสอดคล้องกับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า/และว่าเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันได้ถูกจัดทำขึ้นแล้ว ดังกำหนดโดยกฎหมายและข้อกำหนดที่ควบคุมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ภายในประเทศของภาคีผู้ให้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า

4. เอกสารรับรองการปฏิบัติตามที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศจกบรรจข้อมูลข่าวสารขั้นต่ำดังต่อไปนี้ หากไม่เป็นความลับ:

- (เอ) ผู้มีอำนาจออกเอกสารรับรอง;
- (บี) วันที่ออกเอกสารรับรอง;
- (ซี) ผู้ให้;
- (ดี) รหัสเฉพาะที่ใช้ในการจำแนกรับของเอกสารรับรอง;
- (อี) บุคคลหรือหน่วยใดที่ได้รับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า;
- (เอฟ) สารระสำคัญหรือทรัพยากรพันธุกรรมที่ครอบคลุมโดยเอกสารรับรอง;
- (จี) การยืนยันว่าเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันถูกจัดทำขึ้นแล้ว;
- (เอช) การยืนยันว่าได้รับการเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าแล้ว;
- (ไอ) การใช้เพื่อการพาณิชย์และ/หรือมิใช่เพื่อการพาณิชย์;

มาตรา

18

การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

1. ในการดำเนินงานตามมาตรา 6 วรรค 3 (จี) (ไอ) และ มาตรา 7, แต่ละภาคีจกต้องกระตุ้นผู้ให้และผู้ใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและ/หรือความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมให้ผนวกข้อตกลงในเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันให้ครอบคลุม, หากที่ใดเหมาะสม, การระงับข้อพิพาท รวมถึง:
 - (เอ) ขอบเขตอำนาจศาลที่กระบวนการที่นำไปสู่ระงับข้อพิพาทอยู่ภายใต้;
 - (บี) กฎหมายที่ประยุกต์ใช้ได้; และ/หรือ
 - (ซี) ทางเลือกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ เช่น การไกล่เกลี่ยหรือการใช้อนุญาโตตุลาการ
2. แต่ละภาคีจกต้องให้หลักประกันว่ามีโอกาสที่กลับมาขอความช่วยเหลือภายใต้ระบบกฎหมายได้ โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้อำนาจศาลที่ประยุกต์ใช้ได้, ในกรณีเกิดข้อพิพาทจากเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
3. แต่ละภาคีจกต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผล, เท่าที่เหมาะสม, เกี่ยวกับ
 - (เอ) การเข้าถึงความยุติธรรม; และ
 - (บี) การใช้กลไกที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับร่วมกันและการบังคับให้ใช้คำพิพากษาจากต่างประเทศและคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการ
4. ประสิทธิภาพของมาตรานี้จกต้องได้รับการทบทวนโดยสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรา 31 ของพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

19

เงื่อนไขข้อสัญญาตัวอย่าง

1. แต่ละภาคีจะต้องกระตุ้น, เท่าที่เหมาะสม, ในการจัดทำ ปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ และใช้เงื่อนไขข้อสัญญาตัวอย่างเฉพาะภาคส่วนและข้ามภาคส่วนสำหรับเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
2. สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่สมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จักต้องดำเนินการเป็นระยะ เพื่อรวบรวมการใช้เงื่อนไขข้อสัญญาตัวอย่างเฉพาะภาคส่วนและข้ามภาคส่วน

มาตรา

20

ข้อถือปฏิบัติ แนวทาง และวิถีปฏิบัติที่ดีที่สุด และ/หรือมาตรฐาน

1. แต่ละภาคีจักต้องกระตุ้น, เท่าที่เหมาะสม, การจัดทำ ปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ และการใช้ข้อถือปฏิบัติแนวทาง และวิถีปฏิบัติที่ดีที่สุด และ/หรือมาตรฐานโดยสมัครใจ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์
2. สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จักต้องดำเนินการเป็นระยะ เพื่อรวบรวมการใช้ข้อถือปฏิบัติ แนวทาง และวิถีปฏิบัติที่ดีที่สุด และ/หรือมาตรฐาน และพิจารณารับรองข้อถือปฏิบัติแนวทาง และการปฏิบัติที่ดี และ/หรือมาตรฐานที่พิเศษเฉพาะ

มาตรา

21

การเสริมสร้างความตระหนัก

แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการมาตรการเพื่อเสริมสร้างความตระหนักเรื่องความสำคัญของทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม และประเด็นการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง มาตรการนั้นอาจรวมถึง, และอื่นๆ

- (เอ) การส่งเสริมพิธีสารฉบับนี้ รวมถึงวัตถุประสงค์ของพิธีสาร;
- (บี) การจัดประชุมชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง;
- (ซี) การจัดตั้งและการดำรงแผนกประสานงานติดต่อ สำหรับชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง;
- (ดี) การกระจายข้อมูลข่าวสารผ่านศูนย์ข้อมูลข่าวสารแห่งชาติ;
- (อี) ส่งเสริมข้อถือปฏิบัติ แนวทาง และการปฏิบัติที่ดีที่สุด และ/หรือมาตรฐานโดยสมัครใจในการหารือกับชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง;

- (เอฟ) ส่งเสริม, เท่าที่เหมาะสม, การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ;
- (จี) การให้การศึกษและการอบรมผู้ใช้และผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมและความรู้ตามธรรมเนียม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม ในข้อผูกพันการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ทรัพยากรและความรู้นั้น;
- (เอช) การมีส่วนร่วมของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้; และ
- (ไอ) การเสริมสร้างความตระหนักให้แก่ข้อปฏิบัติชุมชนและระเบียบวิธีการของชุมชนพื้นเมืองและ ชุมชนท้องถิ่น

มาตรา

22

สมรรถนะ

1. ภาคีจกต้องให้ความร่วมมือในการเสริมสร้างสมรรถนะ พัฒนาสมรรถนะ และสร้างความแข็งแกร่งให้กับ ทรัพยากรมนุษย์ และสมรรถนะระดับสถาบัน เพื่อดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้ อย่างมีประสิทธิภาพในภาคี ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจนประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง, รวมถึงโดยใช้สถาบันและองค์การระดับโลก ระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค และระดับประเทศที่มีอยู่แล้ว ในบริบทนี้, ภาคีควรเอื้ออำนวยความร่วมมือของ ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์การที่มีใช้ของรัฐและ ภาคส่วนเอกชน
2. ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา, โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา ที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจนประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง สำหรับทรัพยากร การเงินโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญา จกต้องได้รับการคำนึงถึงอย่างเต็มที่เพื่อ การเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้
3. ดังเป็นพื้นฐานสำหรับมาตรการที่เหมาะสมซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้ ภาคีประเทศ กำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจน ประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง ควรจำแนกระบบความต้องการและลำดับความสำคัญ ของสมรรถนะในชาติผ่านการประเมินสมรรถนะของประเทศตนเอง ในการดำเนินงานดังกล่าว ภาคีนั้นควร สนับสนุนความต้องการและลำดับความสำคัญของสมรรถนะ ที่ชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องได้จำแนกระบุไว้, ทั้งนี้เน้นสมรรถนะที่สตริต้องการและให้ลำดับความสำคัญแก่สตริต
4. ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้ การเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนา อาจเน้น, และอื่นๆ, เรื่องหลักดังต่อไปนี้:
 - (เอ) สมรรถนะที่จะดำเนินงานตาม และจะปฏิบัติตามข้อผูกพันของพิธีสารฉบับนี้;
 - (บี) สมรรถนะที่จะเจรจาต่อรองเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน;

- (ซี) สมรรถนะที่จะพัฒนา ดำเนินงานตาม และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย การบริหาร หรือนโยบายภายในประเทศว่าด้วยการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์; และ
 - (ดี) สมรรถนะของประเทศที่จะพัฒนาความสามารถในงานวิจัยการสกัดสาร เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่ทรัพยากรพันธุกรรมของตนเอง
5. มาตรการโดยสอดคล้องกับวรรค 1 ถึง 4 ข้างต้น อาจรวมถึง, และอื่น ๆ:
- (เอ) การพัฒนาด้านกฎหมายและสถาบัน;
 - (บี) การส่งเสริมความเท่าเทียมและความยุติธรรมในการเจรจาต่อรอง เช่น การฝึกอบรมเพื่อเจรจาต่อรองเงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน;
 - (ซี) การติดตามตรวจสอบและการบังคับใช้เพื่อการปฏิบัติตาม;
 - (ดี) การใช้สอยเครื่องมือติดต่อลือสารที่ดีที่สุดที่มีอยู่และระบบบนพื้นฐานของอินเทอร์เน็ตเพื่อกิจกรรมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์;
 - (อี) การพัฒนาและการใช้วิธีการประเมินมูลค่า;
 - (เอฟ) การสำรวจตรวจค้นทางชีวภาพ, งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเนื่อง และการศึกษาด้านอนุกรมวิธาน;
 - (จี) การถ่ายทอดเทคโนโลยี, และสมรรถนะพื้นฐาน และทางวิชาการที่ทำให้การถ่ายทอดเทคโนโลยียั่งยืน;
 - (เฮช) เพิ่มพูนการเกื้อกูลกิจกรรมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน;
 - (ไอ) มาตรการพิเศษเพื่อเพิ่มสมรรถนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์; และ
 - (เจ) มาตรการพิเศษเพื่อเพิ่มสมรรถนะของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ด้วยการเน้นการเพิ่มพูนสมรรถนะของสตรีภายในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและ/หรือความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรม
6. ข้อมูลข่าวสารว่าด้วยการริเริ่มเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาสมรรถนะในระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ที่ดำเนินงานโดยสอดคล้องกับวรรค 1 ถึง 5 ข้างต้น ควรได้รับการจัดทำให้แก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ด้วยเจตนาที่จะส่งเสริมการรวมพลังและการประสานงานในเรื่องการเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

มาตรา

23

การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี การดำเนินงานร่วมกันและความร่วมมือ

โดยสอดคล้องกับมาตรา 15, 16, 18, และ 19 ของอนุสัญญา ภาควิจักต้องดำเนินงานร่วมกันและให้ความร่วมมือในโปรแกรมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงกิจกรรมการวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพตั้งเป็นวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้ ภาควิจักการที่จะส่งเสริมและกระตุ้นการเข้าถึงเทคโนโลยี

โดย, และถ่ายทอดเทคโนโลยียัง, ภาศึประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาอย่างยิ่งประเทศพัฒนาล้าหลัง ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจนประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง, เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างความแข็งแกร่งให้กับพื้นฐานทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสม และมีพลังยิ่งขึ้น สำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้, หากที่ใดเป็นไปได้และเหมาะสม, กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันนั้นจักต้องเกิดขึ้น ในและกับภาศึหนึ่งหรือภาศึที่ังปวง ผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรม นั้นคือประเทศหนึ่งหรือประเทศที่ังปวงที่เป็นแหล่งกำเนิดทรัพยากรนั้น หรือภาศึหนึ่งหรือภาศึที่ังปวงที่ได้แสวงหาทรัพยากรพันธุกรรมมาได้ โดยสอดคล้องกับอนุสัญญา

มาตรา

24

ประเทศที่มีใช้ภาศึ

ภาศึจักต้องกระตุ้นประเทศที่มีใช้ภาศึให้ยึดถือพิธีสารฉบับนี้ และให้เกื้อกูลข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมต่อ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์

มาตรา

25

กลไกและทรัพยากรการเงิน

1. ในการพิจารณาทรัพยากรการเงินเพื่อการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้ ภาศึจักต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของมาตรา 20 ของอนุสัญญา
2. กลไกการเงินของอนุสัญญา จักต้องเป็นกลไกการเงินของพิธีสารฉบับนี้
3. เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งอ้างถึงในมาตรา 22 ของพิธีสารฉบับนี้ สมัชชาภาศึอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาศึพิธีสารฉบับนี้ ในการให้คำแนะนำแนวทางเกี่ยวกับกลไกการเงิน ที่อ้างถึงในวรรค 2 ข้างต้น, เพื่อการพิจารณาโดยสมัชชาภาศึอนุสัญญา, จักต้องคำนึงถึงความต้องการของภาศึ ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาล้าหลัง ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจนประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง, ในเรื่องทรัพยากรการเงิน, เช่นเดียวกับความต้องการและลำดับความสำคัญของสมรรถนะของชุมชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสตรีภายในชุมชนนี้
4. ในบริบทของวรรค 1 ข้างต้น ภาศึจักต้องคำนึงถึง ความต้องการของภาศึประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาล้าหลัง ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตลอดจนประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง, ในความพยายามที่จะจำแนกรระบุและดำเนินการตามข้อกำหนดการเสริมสร้างสมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะของตน เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้
5. คำแนะนำแนวทางต่อกลไกการเงินของอนุสัญญา ในข้อมติที่เกี่ยวข้อง ของสมัชชาภาศึอนุสัญญา รวมถึงข้อมติที่ได้รับการตกลงก่อนการรับรองพิธีสารฉบับนี้, จักต้องนำไปใช้, โดยอนุโลม, ต่อบทบัญญัติของมาตรานี้

6. ภาคิประเทศพัฒนาแล้ว อาจจัดทา, และภาคิประเทศกำลังพัฒนาและประเทศซึ่งเศรษฐกิจกำลังอยู่ระหว่าง การเปลี่ยนแปลงมีส่วนช่วยทา, ทรัพยากรการเงินและอื่นๆ ด้วย เพื่อการดำเนินงานตามบทบัญญัติของ พิธีสารฉบับนี้ โดยใช้ช่องทางทวิภาคิ ภูมิภาค และพหุภาคิ

มาตรา
26

สมัชชาภาคิอนุสัญญา กำหนดให้เป็นสมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้

1. สมัชชาภาคิอนุสัญญาจักต้องทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้
2. ภาคิของอนุสัญญา ที่มีใช้ภาคิพิธีสารฉบับนี้ อาจเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมใดๆ ของ สมัชชาภาคิอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้ เมื่อสมัชชาภาคิอนุสัญญาทำหน้าที่เป็น สมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้ ข้อมติภายใต้พิธีสารฉบับนี้จักต้องกำหนดโดยภาคิพิธีสารเท่านั้น
3. เมื่อสมัชชาภาคิอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้ สมาชิกใดของสมัชชาภาคิอนุสัญญา ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคิอนุสัญญา แต่, ในเวลานั้น, ไม่เป็นภาคิของพิธีสารฉบับนี้, จักต้องถูกแทนที่ด้วย สมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งโดยและจากบรรดาภาคิพิธีสารฉบับนี้
4. สมัชชาภาคิอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคิพิธีสารฉบับนี้ จักต้องทบทวนการดำเนินงานตาม พิธีสารฉบับนี้ เป็นระยะและจักต้องกำหนดข้อมติที่จำเป็น, ภายในภาวะที่รับมือ, เพื่อส่งเสริมการดำเนินงาน ตามพิธีสารฉบับนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ จักต้องดำเนินบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยพิธีสารฉบับนี้ และจักต้อง:
 - (เอ) ให้ข้อเสนอแนะต่อเรื่องใดก็ตามที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้;
 - (บี) จัดตั้งหน่วยสาขา ดั่งเห็นว่าเป็นจำเป็นสำหรับงานดำเนินการตามพิธีสารฉบับนี้;
 - (ซี) แสวงหาและใช้, หากที่ใดเหมาะสม, บริการและความร่วมมือของ และข้อมูลข่าวสารที่จัดหาให้ โดยองค์การชำนาญการระหว่างประเทศ และหน่วยงานระหว่างรัฐบาล และหน่วยงานที่มีใช้ ของรัฐ;
 - (ดี) กำหนดรูปแบบและช่วงระยะเวลาสำหรับการรับมือข้อมูลข่าวสาร ที่เสนอมาโดยสอดคล้อง กับมาตรา 29 ของพิธีสารฉบับนี้ และพิจารณาข้อมูลข่าวสารนั้น เช่นเดียวกับรายงานที่เสนอ โดยหน่วยสาขาใดก็ตาม;
 - (อี) พิจารณาและรับรอง, หากเป็นที่ต้องการ, การแก้ไขพิธีสารฉบับนี้และภาคผนวกของ พิธีสารฉบับนี้ เช่นเดียวกับกับภาคผนวกเพิ่มเติมใดๆ แก่ของพิธีสารฉบับนี้ ดั่งเห็นว่าเป็น สำหรับการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้; และ
 - (เอฟ) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ดั่งอาจถูกร้องขอเพื่อการดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้
5. กฎเกณฑ์ของระเบียบวิธีการของสมัชชาภาคิอนุสัญญา และกฎเกณฑ์การเงินของอนุสัญญา จักต้องถูก นำไปใช้, โดยอนุโลม, ภายใต้พิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นสมัชชาภาคิอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคิ พิธีสารฉบับนี้อาจจะตัดสินใจเป็นอื่น โดยฉันทามติ

6. การประชุมสมัยแรกของสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จะต้องถูกเรียกประชุมโดยสำนักเลขาธิการ และจัดให้มีพร้อมกับการประชุมสมัชชาภาคีสมัยแรก ที่กำหนดภายหลังจากวันที่พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ การประชุมสมัยสามัญต่อนั้นของสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้จะต้องมีขึ้นพร้อมกับการประชุมสมัยสามัญของสมัชชาภาคีอนุสัญญา เว้นเสียแต่ตัดสินใจเป็นอย่างอื่นโดยสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้
7. การประชุมสมัยพิเศษของสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จะต้องมีขึ้นในเวลาอื่นๆ ที่สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ เล็งเห็นว่าจะมีความจำเป็น หรือตามคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรจากภาคีใดๆ ทั้งนี้กำหนดให้ดำเนินการภายในหกเดือน หลังจากทีภาคีได้รับทราบจากสำนักเลขาธิการ และจะต้องได้รับความเห็นชอบอย่างน้อยจากหนึ่งในสามของภาคีก่อน
8. สหประชาชาติ, หน่วยงานพิเศษของสหประชาชาติและหน่วยงานทางพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ เช่นเดียวกับรัฐสมาชิกใดๆ หรือผู้สังเกตการณ์ซึ่งมิได้เป็นภาคีอนุสัญญา อาจส่งผู้แทนเข้าสังเกตการณ์ในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ องค์กรหรือหน่วยงานใดๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระหว่างประเทศ ของราชการหรือมิใช่ ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในเรื่องที่ครอบคลุมโดยพิธีสารฉบับนี้ และที่ได้แจ้งสำนักเลขาธิการทราบถึงความปรารถนาในการเข้าสังเกตการณ์ในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นภาคีพิธีสารฉบับนี้ อาจได้รับอนุญาตให้เข้าประชุมได้, หากอย่างน้อยหนึ่งในสามของภาคีมิได้คัดค้าน ยกเว้นดังกล่าวกำหนดเป็นอย่างอื่นในมาตรานี้, การอนุญาตให้เข้าประชุมและการมีส่วนร่วมในการประชุมจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของระเบียบวิธีการ, ดังอ้างตามวรรค 5 ข้างต้น

มาตรา

27

หน่วยสาขา

1. หน่วยสาขาใดที่จัดตั้งขึ้นโดยหรือภายใต้อนุสัญญา อาจทำหน้าที่ที่พิธีสารฉบับนี้ด้วย, รวมถึงตามข้อมติของสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ ข้อมติใดๆ นั้น จะต้องระบุงานที่จะต้องรับผิดชอบ
2. ภาคีอนุสัญญา ที่มีใช้ภาคีพิธีสารฉบับนี้อาจเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในกระบวนการประชุมใดๆ ของหน่วยสาขานั้น เมื่อหน่วยสาขาของอนุสัญญา ทำหน้าที่เป็นหน่วยสาขาของพิธีสารฉบับนี้, ข้อมติภายใต้พิธีสารฉบับนี้ จะต้องกระทำโดยภาคีพิธีสารฉบับนี้เท่านั้น
3. เมื่อหน่วยสาขาหนึ่งของอนุสัญญา ปฏิบัติหน้าที่โดยเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฉบับนี้ สมาชิกใดของสภาของหน่วยสาขาที่เป็นผู้แทนของภาคีอนุสัญญา แต่, ณ เวลานั้น, มิได้เป็นภาคีพิธีสารฉบับนี้, จะต้องถูกแทนที่ด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกโดยและจากบรรดาภาคีพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

28

สำนักเลขาธิการ

1. สำนักเลขาธิการที่ถูกตั้งขึ้นตามมาตรา 24 ของอนุสัญญา จักทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการของพิธีสารฉบับนี้
2. มาตรา 24 วรรค 1 ของอนุสัญญาว่าด้วย บทบาทหน้าที่ของสำนักเลขาธิการจักต้องประยุกต์ใช้, โดยอนุโลม, กับพิธีสารฉบับนี้
3. หากว่าเมื่อใดบทบาทหน้าที่แตกต่างกันชัดเจน, ค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการพิธีสารฉบับนี้ จักต้องสนองโดยภาคีของพิธีสารฉบับนี้ สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จักต้อง, ในการประชุมสมัยแรก, ตัดสินใจจัดเตรียมงบประมาณที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

29

การติดตามตรวจสอบและการรายงาน

แต่ละภาคีจักต้องติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามข้อผูกพันภายใต้พิธีสารฉบับนี้ และจักต้อง, เป็นระยะและในรูปแบบที่กำหนดโดยสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้, รายงานต่อสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ เกี่ยวกับมาตรการที่ได้กระทำไป เพื่อดำเนินงานตามพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

30

ระเบียบวิธีการและกลไกเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามพิธีสารฉบับนี้

สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จักต้อง, ในการประชุมสมัยแรก, พิจารณาและเห็นชอบระเบียบวิธีการที่ให้ความร่วมมือและกลไกระดับสถาบัน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามบทบัญญัติของพิธีสารฉบับนี้ และเพื่อแก้ไขกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบวิธีการและกลไกนี้จักต้องรวมถึงข้อตกลงที่จะเสนอให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือ, หากที่ใดเหมาะสม จักต้องแยกออกจาก, และปราศจากอคติ, ระเบียบวิธีการและกลไกขู่พิพาท ภายใต้มาตรา 27 ของอนุสัญญา

มาตรา

31

การวิเคราะห์ประเมินและการทบทวน

สมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้ จักต้องดำเนินการ, สี่ปีหลังพิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้และภายหลังจากนั้นในช่วงระยะที่ถูกกำหนดโดยสมัชชาภาคีอนุสัญญาทำหน้าที่เป็นสมัชชาภาคีพิธีสารฉบับนี้, ประเมินประสิทธิผลของพิธีสารฉบับนี้

มาตรา

32

การลงนาม

พิธีสารฉบับนี้จักเปิดให้มีการลงนาม โดยภาคีของอนุสัญญา ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ในนครนิวยอร์ก ในระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2011 ถึง 1 กุมภาพันธ์ 2012

มาตรา

33

การมีผลบังคับใช้

1. พิธีสารฉบับนี้ จักมีผลบังคับใช้ในวันที่เก้าสิบ หลังจากวันที่มีการมอบสัตยาบัน, สารยอมรับ, สารเห็นชอบ, หรือภาคยานุวัติสาร ลำดับที่ห้าสิบ โดยรัฐหรือองค์การพหุภาคีระดับภูมิภาคที่เป็นภาคีของอนุสัญญา
2. พิธีสารฉบับนี้ จักมีผลบังคับใช้กับรัฐหรือองค์การพหุภาคีระดับภูมิภาคที่ให้สัตยาบัน, ยอมรับ หรือเห็นชอบกับพิธีสารฉบับนี้ หรือภาคยานุวัติภายหลังจากการส่งมอบสารลำดับที่ห้าสิบ ดังอ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น, ในวันที่เก้าสิบหลังจากวันที่รัฐหรือองค์การพหุภาคีระดับภูมิภาคส่งมอบสัตยาบันสาร สารยอมรับ สารเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร, หรือในวันที่อนุสัญญา มีผลบังคับใช้กับรัฐหรือองค์การพหุภาคีระดับภูมิภาค, ตามแต่ประการใดจะมาภายหลัง
3. ตามเจตนารมณ์ของวรรค 1 และ 2 ข้างต้น สารใดๆ ที่องค์การพหุภาคีระดับภูมิภาคได้ส่งมอบ จักไม่นับเป็นสารเพิ่มเติมจากที่ได้ส่งมอบโดยสมาชิกภาคีขององค์การนั้น

มาตรา

34

การสงวนสิทธิ์

ไม่อาจทำข้อสงวนในพิธีสารฉบับนี้

มาตรา
35
การเพิกถอน

1. ในเวลาใดก็ตาม หลังจากวันที่พิธีสารฉบับนี้ได้มีผลบังคับใช้สำหรับภาคีแล้วสองปี ภาคีอาจถอนตัวจากพิธีสารฉบับนี้โดยแจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้รับมอบ
2. การเพิกถอนใดๆ จักมีผลสิ้นสุดในหนึ่งปีหลังจากวันที่ผู้รับมอบได้รับเรื่องเพิกถอน หรือในวันที่หลังจากนั้น ซึ่งอาจกำหนดไว้ในหนังสือเพิกถอน

มาตรา
36
ต้นฉบับที่แท้จริง

ต้นฉบับของพิธีสารฉบับนี้ ในเนื้อหาภาษา อารามิก จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน ซึ่งได้พิสูจน์ถูกต้องเท่าเทียมกันแล้ว จักถูกเก็บรักษาโดยเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

เพื่อเป็นหลักฐาน ผู้มีอำนาจเต็มในการลงนาม ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง จึงได้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้ การลงนามได้กระทำ ณ เมืองนาโงยา ในวันที่ ยี่สิบเก้า แห่งเดือนตุลาคม สองพันสิบ

ภาคผนวก
ผลประโยชน์ที่อยู่ในรูปเงินและมีได้อยู่ในรูปเงิน

1. ผลประโยชน์ที่อยู่ในรูปเงิน อาจรวมถึง, แต่ไม่จำกัดอยู่เพียง:
 - (เอ) ค่าธรรมเนียมการเข้าถึง/ค่าธรรมเนียม เฉพาะตัวอย่างที่รวบรวมหรือสิ่งอื่นๆ ที่แสวงหามาได้;
 - (บี) การชำระล่วงหน้า;
 - (ซี) การชำระตามกำหนดเวลา;
 - (ดี) การชำระค่าภาคหลวง;
 - (อี) ค่าธรรมเนียมเอกสารอนุญาตในกรณีทำเพื่อการพาณิชย์;
 - (เอฟ) ค่าธรรมเนียมพิเศษจ่ายให้กับกองทุนสนับสนุนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน;
 - (จี) เงินเดือน และเงื่อนไขตามความพึงพอใจ หากที่ได้ได้รับการตกลงร่วมกัน;

- (เอช) การสนับสนุนทุนวิจัย;
 - (ไอ) การลงทุนร่วมกัน;
 - (เจ) การเป็นเจ้าของร่วมกันเหนือสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง;
2. ผลประโยชน์ที่มีได้อยู่ในรูปเงิน อาจรวมถึง, แต่ไม่จำกัดอยู่เพียง:
- (เอ) การแบ่งปันผลงานวิจัยและการพัฒนา;
 - (บี) การดำเนินงานร่วมกัน ความร่วมมือ และการถือกุศลต่องานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และโปรแกรมการพัฒนา โดยเฉพาะกิจกรรมการวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ, หากเป็นไปได้, ในประเทศผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรม;
 - (ซี) การเข้าร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์;
 - (ดี) การดำเนินงานร่วมกัน ความร่วมมือ และการถือกุศลต่อการศึกษาและการฝึกอบรม;
 - (อี) การอนุญาตให้เข้าถึงแหล่งเก็บรักษาทรัพยากรพันธุกรรมนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และเข้าถึงฐานข้อมูล;
 - (เอฟ) การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีไปยังผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมภายใต้เงื่อนไขที่ยุติธรรมและพึงพอใจมากที่สุด, รวมถึงเงื่อนไขเฉพาะที่ยอมให้และที่ได้สิทธิพิเศษ หากเป็นที่ตกลง, โดยเฉพาะ, ความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้ทรัพยากรพันธุกรรม, รวมถึงเทคโนโลยีชีวภาพ หรือที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน;
 - (จี) การเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี;
 - (เอช) การเสริมสร้างสมรรถนะให้แก่สถาบัน;
 - (ไอ) บุคคลากรและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางสมรรถนะ ในการบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎระเบียบการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม;
 - (เจ) การฝึกอบรมเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมโดยให้ภาคีผู้ให้ทรัพยากรพันธุกรรมเข้าร่วมอย่างเต็มที่ และ, หากเป็นไปได้, ในประเทศนั้น;
 - (เค) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, รวมถึงการสำรวจและจัดทำทะเบียนทรัพยากรชีวภาพ และการศึกษาวิจัยทางอนุกรมวิธาน;
 - (แอล) การถือกุศลต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น;
 - (เอ็ม) งานวิจัยมุ่งโดยตรงต่อความต้องการที่มีลำดับความสำคัญ เช่น ความมั่นคงทางสุขภาพและอาหาร โดยคำนึงถึงการให้ทรัพยากรพันธุกรรมในประเทศภาคีผู้ให้ทรัพยากร;
 - (เอ็น) ความสัมพันธ์ระดับสถาบันและวิชาชีพ ซึ่งอาจได้จากความตกลงการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ และกิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันสืบเนื่อง;
 - (โอ) ผลประโยชน์จากความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงในการดำรงชีวิต;
 - (พี) การยอมรับในสังคม;
 - (คิว) การเป็นเจ้าของร่วมในสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้อง;

แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ

โดย ดร.ลลลกุล บรรพพงค์

พิมพ์และแก้ไขต้นฉบับ

โดย นางสาวโสมวรรณ สุขประเสริฐ

ประสานงาน

โดย นางสาวปทิตตา อ้นชวมนา

กลุ่มงานความมั่นคงทางชีวภาพ

ฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ 0 2265 6500 ต่อ 6741

โทรสาร 0 2265 6638 หรือ 0 2265 6636

จัดพิมพ์

โดย บริษัท วงศ์สว่างพับลิชชิ่ง แอนด์ พรินต์ติ้ง จำกัด

เลขที่ 2 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอยจรัญฯ 86/1

แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 0 2880 1876

โทรสาร 0 2879 1526

เว็บไซต์ <http://www.wswp.co.th>

จัดทำโดย
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พิมพ์เมื่อ เมษายน 2557
2,000 เล่ม